

ærede Ordfører gøre sig den Ulejlighed at gaa op i en hvilken som helst Kreditforøning og spørge der, hvor meget Arbejde og hvor lang Tid de bruge til at ordne og fuldstændig ekspedere et Antal af 233 Laan — thi saa mange var der i den sidste Tiendeberegning — som hvert især skal ordnes og berigtiges og hvert især skal gennemgaaes for at se, om Afgifterne virkelig stemme med Laanets Størrelse, og om Laanet stemmer med, hvad der efter Loven skal være, og hvor man er nødsaget til en meget vidtløftig Korrespondance for at berigtige Fejltagelser, idet man maa korrespondere baade med Landbrugsminister, Amt og Amtsforvalter for at bringe Sagen i Orden. Jeg tror derfor ikke, man behøver at skyde Skylden over paa, at der bruges Omsvøb, fordi der er brugt en betydelig Tid og nedlagt et betydeligt Arbejde deri. Den ærede Ordfører mente, at jeg kunde være ganske rolig; thi dersom det viste sig, at denne Lov vilde stille saa store Krav til Finansministeriets Arbejds-kraft, at de nuværende Kræfter ikke kunde slaa til, saa vilde Folketinget altid være villigt til med Glæde at bevilge, hvad der var nødvendigt i saa Henseende. Jeg tillader mig dog med visse Erfaringer for Øje at tro, at dersom jeg først vilde acceptere Loven, som den er, og bagefter vilde komme med et Forslag til en Lov om Udvidelse af Finansministeriets Rammer og maaske Oprettelsen af et nyt Departement, saa vilde det maaske gaa mig ligesom Marineministeren i Fjor, at jeg kunde komme til at se langt ud efter denne Forøgelse af Finansministeriets Rammer, og at der maaske ud fra en lignende Betragtning som den, den ærede Ordfører nu gjorde gældende med Hensyn til Omsvøb vil blive slaaet betydeligt af paa de i Virkeligheden beskedne Krav, der vilde blive stillede.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Alberti): Den ærede Minister erkendte altsaa, at hans Beregning af det Tab, som Statskassen vilde lide gennem Ydelsen af Tiendelaanene, ikke i og for sig var til at lide paa. Den ærede Minister sagde, at Beregningen var gjort ud fra den Forudsætning, at Statskassen nu skulde optage et stort Tiendelaan. Ja, ud fra den Forudsætning var den ærede Ministers Udtalelse til en vis Grad rigtig, men i dette Lovforslag foreslaas det netop ikke, at Statskassen nu skal optage noget stort Tiendelaan, tværtimod, saaledes som Lovforslaget foreligger, vil et stort Tiendelaan

jo først blive optagen, naar Pengeforholdene ere dertil. Men selv om Staten nu skulde optage et stort Laan til Tiendeafføsning paa 120 eller 150 Millioner eller, hvor meget det skulde være, er den ærede Ministers Beregning dog kun til Dels rigtig, thi hvis der i den Tid, at dette Laan løb, kom billigere Renteforhold, vilde der jo intet være til Hinder for at komme til en Konvertering af dette Laan, hvorigennem en væsentlig Del af Statskassens Tab vilde indvindes.

Finansministeren (Scharling): Jeg har ikke erkendt, at de Beregninger, som jeg fremsatte, ikke vare til at lide paa, thi selve Beregningen er rigtig nok, men jeg har sagt, at min Beregning hvilede paa visse Forudsætninger, og at disse Forudsætninger maaske faktisk ikke vilde indtræde. Den Beregning, jeg anstillede, var nemlig den, at naar Staten maatte optage et Laan, der kostede 4 pCt. i Rente, og kun til Gængæld fik et Vederlag af 4 pCt. af Tiendeyderne, saa blev der intet tilovers til Amortisation af Laanet, og den Beregning tror jeg nok er rigtig.

J. Nielsen: Da Tiden er langt fremrykket, skal jeg uden Omsvøb gaa over til det, jeg har begæret Ordet for at sige, som nemlig angaar en enkelt Side af Præstetiendens Afløsning. Jeg ønsker en anden Fordeling af de aarlige Beløb, som skulle udredes til Afløsning af denne Tiende. Uretfærdigheden i Præstetienden ligger aldeles ikke i, at Præsten faar sin Løn af sin Menigheds Medlemmer. En Arbejder er sin Løn værd og Præsten ogsaa, og jeg mener derfor, at det er ganske naturligt, at Menigheden lønner sin Præst. Nej, Uretfærdigheden i Præstetienden ligger deri, at man har lagt hele denne Tiendebyrde over paa enkelte Dele af Menighedens Medlemmer, over paa det saakaldte Bondehartkorn, thi det er det alene, der betaler hele denne Del af Præstens Løn, medens ikke alene Ejerne af det tiendefri Hartkorn, men ogsaa alle andre næringsdrivende i Menigheden ikke betale en eneste Øre af denne Del af Præstens Løn. At dette er en urimelig Fordeling af denne Byrde, tror jeg ikke kan bestrides, og det er saa langt fra, at Urimeligheden og Uretfærdigheden i Fordelingen af denne Byrde slettes ud i Løbet af 3—400 Aar, eller hvor lang Tid de have betalt den, at den efter min Mening er større i Dag, end den var for 3—400 Aar siden. Udviklingen fører nemlig stadig med sig, at de tiendepligtige